

Jsoucí, pokud jest

O jsoucím můžeme mluvit (a přemýšlet) jen jako o celku, tedy i jako o celku v čase. O jsoucím v silném (ale problematickém) významu můžeme mluvit (a přemýšlet) pouze jako o aktuálně jsoucím, to znamená jako o té fázi (složce, části) jsoucího, která právě teď a zde aktuálně (tedy aktivně, akčně) jest. Vše, co tomuto aktuálnímu „jest“ přechází, náleží k bylosti jsoucího, a vše, co teprve (snad) bude následovat, náleží k jeho budosti. Jsoucí ovšem může být aktivní (tj. vždy jen zde a nyní zahajovat nějakou akci nebo v nějaké akci právě pokračovat) pouze ve fázi (složce, části) právě aktuální; jako bylé ani jako budé nemůže jsoucí nic právě v tu chvíli vykonávat. Ovšem právě tak nemůže nic vykonávat, když mu bylost a v jakémsi předstihu i budost nějak chybí nebo se mu jí nějak nedostává. Pak ovšem bude platit, že takové jsoucí vůbec není jsoucí a že se ani jsoucím nemůže stát. Bylost a budost jsou tedy podmínkou toho, aby jsoucí vskutku bylo: jsoucí je jsoucí, když ke svému bytí nějak svou bylost a trochu i budost využije, tj. když je „má“, i když jen jako ne-jsoucí (už nejsoucí nebo ještě nejsoucí). Není tomu tedy tak, že by jsoucí jakožto jsoucí bylo jen nějakou mezí, nějakou hranicí, jen pomyslem. To nás vede k tomu, že jsoucí, pokud jest, nemůžeme chápat jen jako extrém, zatímco jsoucí jakožto již nejsoucí jako něco opravdu skutečného (zatímco jsoucí jakožto ještě nejsoucí jako něco vůbec nejsoucího, neskutečného).

(Písek, 190101-1.)